

Gödsla för höjd beredskap

Myndigheter och näringsliv pekar på Sveriges unika möjligheter att etablera industriell produktion av fossilfri och hållbar mineralgödsel. Sådan produktion skulle möjliggöra livsmedelssektorns klimatomställning och avsevärt stärka svensk beredskap.

Vi har visat att det är möjligt

De ambitiösa målen för framtidens jordbruk siktar på ökad produktivitet i kombination med minskad klimatpåverkan. På Lantmännens Framtidsgårdar Svalöv, Bjertorp och Viken kan vi redan idag visa att det är praktiskt möjligt. Vårt odlingsprogram Klimat & Natur tar sikte på just detta och ny teknik implementeras och används löpande för att utveckla resultaten ytterligare. I år producerar vi för första gången spannmål i en fossilfri värdekedja – från jord till bord. Det är en stor och världsunik framgång för oss på Lantmännen men också för den svenska livsmedelssektorn som helhet då volymer redan idag kontrakteras för flera partnerföretag.

Unikt goda förutsättningar

För att skapa förutsättningar för att accelerera omställningen inom det svenska jordbruket krävs dock att även insatsvarorna är hållbart och fossilfritt producerade. Såväl Jordbruksverket som Fossilfritt Sverige pekar på möjligheterna för etablering av svensk industriell produktion av fossilfri och hållbar mineralgödsel. Utöver att stärka den svenska livsmedelsförsörjningen skulle stora volymer kunna exporteras till andra europeiska marknader.

Sverige har unika förutsättningar för att etablera produktion av grön hållbar mineralgödsel. Men så här långt finns det flera försvårande hinder för investeringsbeslut, där konkurrensen om den fossilfria elen sticker ut som det främsta.

– I det rådande spända världsläget aktualiseras frågan om hur vi ska klara livsmedelsproduktionen för en växande befolkning, den nationella försörjningsförmågan och klimatomställningen – fossilfri mineralgödsel är en viktig parameter när svaret på den frågan formuleras, säger Per Arfvidsson, vice vd och CTO på Lantmännen.

Idag är Sverige ett av få länder i Europa som saknar egen produktion av mineralgödsel. Det är en mycket stor sårbarhet för den svenska livsmedelsförsörjningen, då mineralgödsel och i synnerhet kvävegödsel är helt nödvändigt för växtodlingen, livsmedelsproduktionen och den svenska beredskapen. Utan någon kvävegödsling skulle produktionen i växtodlingen mer än halveras och ett sådant scenario skulle i förlängningen öka importberoendet av råvaror och förädlade livsmedel.

Samhällsnytta bör premieras

Det krävs förbättrade förutsättningar för att säkra svensk konkurrenskraft, försörjningsförmåga och hållbarhetsprestanda. Idag är räcker inte den gröna elen till alla de investeringar och projekt som inom ett par år behöver realiseras för att ta kliv i klimatomställningen. För att få till stånd produktionen av fossilfri mineralgödsel i den takt som omställningen av sektorn kräver, behöver systemet för rådande tillståndsprocesser och tillgång till elnätet förnyas. Sverige behöver ett system som tar hänsyn till och premierar investeringarnas samhällsnytta. I ett sådant system skulle fossilfri mineralgödsel och med den en fossilfri livsmedelssektor kunna bli verklighet inom överskådlig framtid.

Om Lantmännen

Lantmännen är ett lantbrukskooperativ och norra Europas ledande aktör inom lantbruk, maskin, bioenergi och livsmedel. Vi ägs av 18 000 svenska lantbrukare, har 10 000 anställda, har verksamheter i ett 20-tal länder och omsätter 60 miljarder SEK på årsbasis. Med basen i spannmål förädlar vi åkermarkens resurser för ett livskraftigt lantbruk. Några av våra mest kända varumärken inom

livsmedel är AXA, Bonjour, Kungsörnen, GoGreen, Gooh, FINN CRISP, Korvbrödsbagarn och Hatting. Vårt företag är grundat på kunskap och värderingar som har funnits i generationer hos våra ägare. Genom forskning, utveckling och verksamhet i hela värdekedjan tar vi tillsammans ansvar från jord till bord. Läs gärna mer på www.lantmannen.se